

ಕನ್ನಡದ ನುಡಿತೇರ ಏರುತಾರ ಕಂಬಾರ

ಡಿ. 7ರಿಂದ 9ರವರೆಗೆ
ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ
84ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ
ಗೌರವ ಚಂದ್ರಶೇಖರ
ಕಂಬಾರರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಬೆಂದ
ನೊಂದ ನಗರದಲ್ಲಿನ ಶಾಂತಿಯ
ಸಮೂಹಗಾನ ಮೊಳಗುವ
ಸಮಯ.

■ ಮಹತಿ

ಮಾನವರ ಕಂಡರೆ
ಬಿಳಿಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ದೇವರು.
ಮೂಗರಳಿಸಿ ಮೂಸಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತವೆ
ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ!

ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿಯ
ಪಾದ ಮುಟ್ಟಿದರೆ
ದೇವರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ಪಾದದಲ್ಲೇ ಸೇರಿ
ಹೀರುತ್ತವೆ ಮಾನವರ ಮೂರ್ತವನ್ನು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ 'ದೇವರ ಕಥನ' ಎನ್ನುವ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಮ್ಯ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಬದುಕಿನ ನೋಟವೂ ಹೌದು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಜೊಲ್ಲ ಸುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕಂಬಾರರಿಗೆ 'ಜಿ.ಕೆ. ಮಾಸ್ತರನ ಪ್ರಣಯ ಪ್ರಸಂಗ'ದಂಥ ಕಥನ ಕಟ್ಟಲು, ಸಂಗ್ರಾ ಬಾಳ್ಯವ ಕಥೆ ಹೇಳಲು, ಮಾವೋತ್ಸೇ ತುಂಗನ ಕುರಿತು ಪದ ಹಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದ ಪದನಾಡಿಯನ್ನು ಪದ್ಯದಲ್ಲೂ ಗದ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಂಬಾರರಂತೆ ಮಿಡಿದವರು ವಿರಳ.

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಫೋಡಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಕಂಬಾರರು (ಜನನ: ಜ. 2, 1937) ಕಲಿಯುತ್ತ ಕಣ್ಣರಳಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ದಿಗಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅಮೆರಿಕದ ವಿವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಸ್ತಿಭಾರವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿದ್ದು - ಇವೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಬೆರಳ ಹಿಡಿದ ಪೋರನೊಬ್ಬ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ ಸಾಹಸದ ಕಥೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಂಬಾರರ ಕನ್ನಡಪ್ರೇಮ ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. 'ತಾಯಿಭಾಷೆ ಮಕ್ಕಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಮೂಲ' ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ಗಟ್ಟಿದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೀರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಯನ್ನೂ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಧಾರವಾಡದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಂಬಾರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಚುಂಬಕೇಂದ್ರಗಳಷ್ಟೇ. ಎಂ.ಎಂ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯವರ ಕೊಲೆಯ ನಂತರ ಧಾರವಾಡ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಗೇ ಗ್ರಹಣಗ್ರಸ್ತ ಊರಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜರು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಎಂಬತ್ತರ ಗಡಿಯ ಚಂಪಾ ಹಾಗೂ ತೊಂಬತ್ತು ದಾಟಿದ ಜಿ.ಎಸ್. ಆಮೂರರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಊರಿನ ಮಾನಸ್ಸಂಭಗಳಂಡಿದ್ದವರು ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಾದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳಗಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಆ ಮೇಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎಂಬತ್ತು ತುಂಬಿದ ಕಂಬಾರರು ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಬೆಂದ ನೊಂದ ನಗರದಲ್ಲಿನ ಶಾಂತಿಯ ಸಮೂಹಗಾನ ಮೊಳಗುವ ಸಮಯ.

ಎಂಬತ್ತು ತುಂಬಿದ ನಂತರವೂ ಕಂಬಾರರ ಜೀವನಪ್ರೀತಿಯ ಹುಳಿ ಕೊಂಚವೂ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ - ದಿಲ್ಲಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗಾಡಿ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಗೌರವ.

1963ರಲ್ಲಿ 'ಹೇಳತೇನ ಕೇಳಾ' ಬರೆದಾಗ, ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಾಸು ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾದ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಬಾರರು ಹಾಡಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಡು ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಅಟ್ಟದ ತುಂಬಾ ಜನ. ಈಗ ಸಮ್ಮೇಳನವೆಂಬ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಬಾರರು ಮತ್ತೆ ಹಾಡುವ ಸಮಯ.